

Stanovisko

hlavnej kontrolórky Obce Vištuk

k NÁVRHU ROZPOČTU Obce Vištuk na roky 2021 – 2023

Obecnému zastupiteľstvu vo Vištuku predkladám v zmysle ust. § 18f ods. 1 písm. c) zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov toto odborné stanovisko k NÁVRHU ROZPOČTU Obce Vištuk na roky 2021 - 2023 (ďalej len „odborné stanovisko“).

Odborné stanovisko vychádza z tohto predloženého NÁVRHU ROZPOČTU Obce Vištuk na roky 2021 - 2023. NÁVRH ROZPOČTU Obce Vištuk na roky 2021 - 2023 (ďalej len „Návrh rozpočtu“) bol spracovaný v súlade s ust. §9 zákona č. 583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

1. VÝCHODISKÁ SPRACOVANIA ODBORNÉHO STANOVISKA

Pri spracovaní tohto odborného stanoviska som vychádzala z posúdenia predloženého návrhu rozpočtu na rok 2021 a návrhu viacročného rozpočtu na roky 2022 – 2023 z týchto hľadísk:

- z hľadiska metodologickej správnosti
- z hľadiska dodržania zákonnosti pri jeho predkladaní
- z hľadiska dodržania informačnej povinnosti
- z hľadiska súladu so všeobecne záväznými nariadeniami a internými normami Obce Vištuk.

1.1 Metodická správnosť predloženého návrhu rozpočtu

Návrh rozpočtu je spracovaný v zmysle opatrenia Ministerstva financií Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov, ktorým sa ustanovuje druhová klasifikácia, organizačná klasifikácia a ekonomická klasifikácia rozpočtovej klasifikácie, v zmysle vyhlášky Štatistického úradu SR č. 257/2004, ktorou sa mení funkčná klasifikácia a ostatných súvisiacich právnych noriem, tiež v súlade s Príručkou na zostavenie návrhu rozpočtu verejnej správy na roky 2021 až 2023, vydanou Ministerstvom financií SR č. MF/009077/2020-411.

Príručka na zostavenie návrhu rozpočtu verejnej správy na roky 2021 až 2023 je vydaná v súlade s ust. § 14 zákona č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

1.2 Zákonnosť predloženého Návrhu rozpočtu

Návrh rozpočtu na rok 2021 ako aj návrh viacročného rozpočtu Obce Vištuk na roky 2022 - 2023 je zostavený v mene euro v súlade so zákonom č. 659/2007 Z.z. o zavedení eura v SR.

Návrh rozpočtu je spracovaný v súlade so všeobecne záväznými právnymi predpismi platnými v Slovenskej republike, konkrétne:

- zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v z.n.p.,
- zákona č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v z.n.p.,
- zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v z.n.p.,
- Ústavný zákon č. 493/2011 Z. z. o rozpočtovej zodpovednosti v platnom znení.

Návrh rozpočtu zohľadňuje príslušné ustanovenia:

- zákona č. 582/2004 Z. z. o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálny odpad a drobné stavebné odpady v z.n.p.,
- zákona č. 564/2004 Z. z. o rozpočtovom určení výnosu dane z príjmov územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v z.n.p., na základe ktorého v súlade s ust. § 2 predmetného zákona výnos dane z príjmov fyzických osôb je v príslušnom rozpočtovom roku príjmom rozpočtov obcí vo výške 70 %,
- zákona č. 597/2003 Z. z. o financovaní základných škôl, stredných škôl a školských zariadení v z.n.p,
- opatrenia MF SR č. MF/010175/2004-42 zo dňa 8.12.2004 v znení dodatkov, ktorým sa ustanovuje druhová klasifikácia, organizačná klasifikácia a ekonomická klasifikácia rozpočtovej klasifikácie, ktorá je záväzná pri zostavovaní, sledovaní a vyhodnocovaní rozpočtov územnej samosprávy.

1.3 Dodržanie informačnej povinnosti

Návrh rozpočtu na rok 2021 a viacročného rozpočtu na roky 2022 – 2023 bol zverejnený na úradnej tabuli Obce Vištuk a na webovej stránke Obce Vištuk: www.vistuk.sk dňa 27.11.2020, t.j. v zákonom stanovenej lehote, najmenej na 15 dní pred rokovaním OZ v súlade s ust. § 9 ods. 2 zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov.

1.4 Súlad návrhu rozpočtu so všeobecne záväznými nariadeniami a internými predpismi vydanými Obcou Vištuk

Návrh rozpočtu je spracovaný v súlade s platnými všeobecne záväznými nariadeniami Obce Vištuk (ďalej len „VZN“):

- VZN o poskytovaní dotácií z rozpočtu Obce Vištuk,
- VZN o miestnych daniach na území obce Vištuk,
- VZN o ustanovení miestneho poplatku za rozvoj,
- VZN o miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady,
- VZN o poplatku za znečisťovanie ovzdušia,
- VZN o určení výšky príspevkov na čiastočnú úhradu nákladov v školách a školských zariadeniach,
- Zásady hospodárenia s majetkom Obce Vištuk.

TVORBA NÁVRHU ROZPOČTU a TVORBA NÁVRHU VIACROČNÉHO ROZPOČTU

V zmysle zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v z.n.p. podľa ust. §9 ods. 1 sa Návrh rozpočtu člení na:

- a) rozpočet na príslušný rozpočtový rok – rok 2021
- b) rozpočet na rok nasledujúci po príslušnom rozpočtovom roku – rok 2022
- c) rozpočet na rok nasledujúci po roku, na ktorý sa zostavuje rozpočet podľa písm. b) - rok 2023

Predložený Návrh rozpočtu vychádza z vyššie menovaných právnych predpisov a metodických pokynov pre spracovanie rozpočtov samospráv. Východiskovými podkladmi pre tvorbu viacročného rozpočtu obce na roky 2021 - 2023 boli zohľadnenia platných zmluvných vzťahov do rozpočtu obce, platných VZN v období zostavovania Návrhu rozpočtu, analýza doterajšieho stavu hospodárenia a rozvojové plány obce na rok 2021 a ďalšie dva roky.

Viacročný rozpočet na roky 2021 – 2023 sa v súlade s ust. § 10 ods. 3 až 7 zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v z.n.p. vnútorne člení na:

- bežný rozpočet, t.j. bežné príjmy a bežné výdavky,
- kapitálový rozpočet, t.j. kapitálové príjmy a kapitálové výdavky,
- finančné operácie, t.j. príjmové a výdavkové finančné operácie.

V období spracovania Návrhu rozpočtu na roky 2021 – 2023 nebol schválený zákon o štátnom rozpočte na rok 2021. Ku dňu zostavenia odborného stanoviska Rada pre rozpočtovú zodpovednosť SR zverejnila hrubý dlh verejnej správy, ktorý k 31. decembru 2019 dosiahol úroveň 48,5 % HDP. V zmysle zákona o rozpočtovej zodpovednosti možno konštatovať, že zverejnená výška dlhu neprekročila úroveň 55 % HDP a nie je nutné pristúpiť k návrhu rozpočtu maximálne vo výške výdavkov rozpočtu predchádzajúceho rozpočtového roku.

V zmysle zákona č. 67/2020 Z.z. o niektorých mimoriadnych opatreniach vo finančnej oblasti v súvislosti so šírením nebezpečnej nákazlivej ľudskej choroby COVID-19 v znení neskorších predpisov, v ust. § 36 ods. 2 boli upravené rozpočtové pravidlá pre územnú samosprávu. Na základe tejto úpravy platí, že obec a VÚC môže počas obdobia pandémie až do 31. decembra 2021, na základe rozhodnutia obecného zastupiteľstva, použiť na úhradu bežných výdavkov prostriedky rezervného fondu, kapitálové príjmy a návratné zdroje financovania. Ak obec zvolí tento postup, nebude sa to považovať za porušenie ust. § 10 ods. 7 a 9, ust. § 12 ods 3 a ust. § 17 ods. 2 zákona č. 583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Predložený návrh viacročného rozpočtu obce na roky 2022 - 2023 a návrh rozpočtu obce na nasledujúci kalendárny rok 2021 obsahuje východiská tvorby rozpočtu, predpokladaný očakávaný vývoj príjmovej a výdavkovej časti bežného a kapitálového rozpočtu v predložených kvantitatívnych ukazovateľoch v zmysle programovej štruktúry rozpočtu.

Súčasťou viacročného rozpočtu sú rozpočty na dva rozpočtové roky bezprostredne nasledujúce po aktuálnom rozpočtovom období s priamou nadväznosťou na aktuálny rozpočtový rok so zohľadnením nielen predchádzajúceho vývoja hospodárenia, ale najmä so zakomponovaním zámerov a cieľov zo strednodobých programov, koncepcií a stratégií rozvoja obce. Rozpočty na ďalšie dva rozpočtové roky nasledujúce po rozpočtovom roku, na ktorý sa predkladá záväzný rozpočet, sú orientačné, nemajú však záväzný charakter.

Návrh rozpočtu na rok 2021 je zostavený **ako vyrovnaný**, obsahuje celkové príjmy a výdavky **vo výške 1 308 000,00 €**. Takto zostavený návrh rozpočtu je v súlade s ustanovením ust. § 10 ods.7 zákona č. 583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

ZÁKLADNÁ CHARAKTERISTIKA NÁVRHU ROZPOČTU na roky 2021 až 2023

TAB. 1 - Rozpočet celkom (v €) :

Rozpočtové roky	2021	2022	2023
Príjmy celkom	1 308 000,00	1 347 000,00	1 367 000,00
Výdavky celkom	1 308 000,00	1 347 000,00	1 367 000,00
Hospodárenie obce : + prebytok, - schodok	0,00	0,00	0,00

TAB. 2 - Bežný rozpočet (v €) :

Rozpočtové roky	2021	2022	2023
Bežné príjmy celkom	1 275 900,00	1 318 000,00	1 337 000,00
Bežné výdavky celkom	1 226 139,00	1 233 000,00	1 247 500,00
+ prebytok, - schodok bežného rozpočtu	+ 49 761,00	+ 85 000,00	+ 89 500,00

TAB. 3 - Kapitálový rozpočet (v €) :

Rozpočtové roky	2021	2022	2023
Kapitálové príjmy celkom	0,00	0,00	0,00
Kapitálové výdavky celkom	81 861,00	114 000,00	129 500,00
+ prebytok, - schodok kapitálového rozpočtu	- 81 861,00	- 114 000,00	- 129 500,00

TAB. 4 - Finančné operácie (v €):

Rozpočtové roky	2021	2022	2023
Príjmové finančné operácie celkom	4 100,00	0,00	0,00
Výdavkové finančné operácie celkom	0,00	0,00	0,00
+ prebytok, - schodok finančných operácií	4 100,00	0,00	0,00

TAB. 5 - Rozpočet ZŠ s MŠ (v €):

Rozpočtové roky	2021	2022	2023
Príjmy ZŠ s MŠ – vlastné	28 000,00	29 000,00	30 000,00
Príjmy ZŠ s MŠ – zo ŠR	505 000,00	534 000,00	513 000,00
Obec - dofinancovanie	195 300,00	201 000,00	211 500,00
Výdavky celkom	728 300,00	764 000,00	764 500,00

Obec Vištuk (v postavení zriaďovateľa) poskytuje svojej rozpočtovej organizácii Základnej škole s materskou školou vo Vištuku formou dotácie (na krytie bežných výdavkov) finančné prostriedky najmä na mzdy a odvody z miezd, na zabezpečenie režijných nákladov (energie), na materiálové vybavenie a služby spojené so samotnou prevádzkou – materskej školy, školského klubu detí a školskej jedálne (vo finančnom vyjadrení uvedené v TAB.č.5 v texte).

ROZPOČET PRÍJMOV:**ROZPOČET PRÍJMOV v Návrhu rozpočtu na rok 2021 s porovnaním na schválený rozpočet Obce na rok 2020 a očakávanú skutočnosť roka 2020:****Bežné príjmy**

Hlavná kategória	Názov	NÁVRH rozpočtu Obce r. 2021	Schválený rozpočet r. 2020	Očakávaná skutočnosť r. 2020
100	Daňové príjmy	726 395,00	607 500,00	621 350,00
200	Nedaňové príjmy	25 855,00	23 000,00	24 091,00
300	Granty a transfery	523 950,00	407 500,00	481 176,00

Bežné príjmy – daňové

kategória	Názov	NÁVRH rozpočtu Obce r. 2021	Schválený rozpočet r. 2020	Očakávaná skutočnosť r. 2020
110	Dane z príjmov a kapitálového majetku	489 745,00	504 000,00	479 200,00
120	Dane z majetku	191 650,00	70 000,00	97 150,00
130	Dane za tovary a služby	45 000,00	33 500,00	45 000,00

Bežné príjmy - nedaňové

kategória	Názov	NÁVRH rozpočtu Obce r. 2021	Schválený rozpočet r. 2020	Očakávaná skutočnosť r. 2020
210	Príjmy z podnikania a z vlastníctva majetku	15 000,00	10 000,00	10 000,00
220	Admin. poplatky a iné poplatky a platby	8 300,00	8 500,00	11 580,00
240	Úroky	15,00	100,00	11,00
290	Iné nedaňové príjmy	2 540,00	4 400,00	2 500,00

Tuzemské bežné granty a transfery

kategória	Názov	NÁVRH rozpočtu Obce r. 2021	Schválený rozpočet r. 2020	Očakávaná skutočnosť r. 2020
310	Tuzemské bežné granty a transfery	523 950,00	407 500,00	481 176,00

Kapitálový rozpočet

kategória	Názov	NÁVRH rozpočtu Obce r. 2021	Schválený rozpočet r. 2020	Očakávaná skutočnosť r. 2020
230	Kapitálové príjmy	0,00	0,00	13 000,00
320	Tuzemské kapitálové granty a transfery	0,00	0,00	196 595,00

Finančné operácie

kategória	Názov	NÁVRH rozpočtu Obce r. 2021	Schválený rozpočet r. 2020	Očakávaná skutočnosť r. 2020
400	Príjmy z transakcií s finančnými aktívami a finančnými pasívami	4 100,00	46 000,00	97 090,00
500	Prijaté úvery, pôžičky a návratné finančné výpomoci	0,00	0,00	27 296,00

Zákon č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov v ust. § 4 ods. 5 „rozpočet obce obsahuje aj zámery a ciele, ktoré bude obec realizovať z výdavkov rozpočtu obce“ ukladá samosprávam uplatňovať moderné metódy tvorby rozpočtu a nové nástroje rozpočtového procesu zamerané na plnenie stanovených cieľov za podmienok efektívneho, hospodárneho, účelného a účinného vynakladania finančných zdrojov, ktoré má obec k dispozícii - tzv. programové rozpočtovanie.

Programový rozpočet Obce Vištuk tvorí 6 programov :

Program 1: PLÁNOVANIE, MANAŽMENT a KONTROLA

Program 2: SLUŽBA OBČANOM

Program 3: ODPADOVÉ HOSPODÁRSTVO

Program 4: MIESTNE KOMUNIKÁCIE

Program 5: VZDELÁVANIE

Program 6: BEZPEČNOSŤ

Jednotlivé „Programy“ sú rozpracované v textovej a tabuľkovej podobe predkladaného Návrhu rozpočtu a zároveň obsahujú aj jednotlivé podprogramy. Sumarizáciu návrhu výdavkov v rozpočtovom roku 2021 za jednotlivé programy uvádzam nižšie:

ROZPOČET VÝDAVKOV v návrhu rozpočtu na rok 2021 s porovnaním na schválený rozpočet Obce na rok 2020 a očakávanú skutočnosť roka 2020:

PROGRAM	Názov	NÁVRH rozpočtu Obce r. 2021	Schválený rozpočet r. 2020	Očakávaná skutočnosť r. 2020
Program 1	PLÁNOVANIE, MANAŽMENT a KONTROLA	191 100,00	173 260,00	188 513,00
Program 2	SLUŽBA OBČANOM	227 410,00	210 840,00	259 731,00
Program 3	ODPADOVÉ HOSPODÁRSTVO	128 090,00	70 980,00	330 063,00
Program 4	MIESTNE KOMUNIKÁCIE	12 000,00	5 100,00	5 188,00
Program 5	VZDELÁVANIE	738 300,00	647 905,00	715 273,00
Program 6	BEZPEČNOSŤ	11 100,00	8 915,00	1 600,00

2. ZHRNUTIE

Návrh rozpočtu obce na rok 2021 s výhľadom na roky 2022 - 2023 je spracovaný v súlade so všeobecne záväznými právnymi predpismi, taktiež v súlade so všeobecne záväznými nariadeniami Obce Vištuk. Konštatujem, že Návrh rozpočtu je spracovaný v požadovanej štruktúre.

Návrh rozpočtu na rok 2021 zohľadňuje príslušné ust. Čl. 9 ods.1 ústavného zákona č. 493/2011 Z.z. o rozpočtovej zodpovednosti v znení neskorších predpisov, nakoľko predložený návrh rozpočtu bol zostavený výhľadovo na tri rozpočtové roky, pričom jeho súčasťou je aj schválený rozpočet na bežný rozpočtový rok 2020, údaje o očakávanej skutočnosti bežného rozpočtového roka 2020 a údaje o skutočnom plnení rozpočtu za predchádzajúce dva rozpočtové roky, t.j. za roky 2018 a 2019.

V súlade s ust. § 9 ods. 2 zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov bol Návrh rozpočtu na rok 2021 s výhľadom na roky 2022 - 2023 zverejnený spôsobom obvyklým (na úradnej tabuli Obce a webovom sídle Obce (www.vistuk.sk)) v zákonom stanovenej lehote.

Návrh rozpočtu je zostavený v súlade s ust. § 9 a §10 zákona č. 583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a zohľadňuje ustanovenia aj ďalších všeobecne záväzných právnych predpisov Slovenskej republiky. Takto zostavený Návrh rozpočtu na rok 2021 zabezpečuje financovanie základných funkcií samosprávy a preneseného výkonu štátnej správy za predpokladu dôsledného rešpektovania právnych predpisov.

Rizikom sa môže javiť nenaplnenie prognózy MF SR v oblasti podielových daní, ktoré však nie je možnosťou obce ovplyvniť. Z uvedeného dôvodu je potrebné v priebehu kalendárneho roka 2021 precízne sledovať tok finančných prostriedkov či už na strane príjmov ale tiež aj na strane výdavkov, aby bolo možné v dostatočnom časovom predstihu prijať opatrenia na úpravu toku finančných prostriedkov na príjmovej aj výdavkovej strane rozpočtu.

Ďalej tiež odporúčam dôsledne monitorovať nedoplatky všetkých subjektov, ktoré sú akýmkoľvek spôsobom zapojené do rozpočtového procesu (dane, poplatky, zmluvné vzťahy), čím sa docielia a zabezpečí efektívne vymáhanie týchto nedoplatkov. Navrhujem, aby sa vyvíjalo maximálne úsilie pri práci s pohľadávkami s cieľom zabrániť reťazeniu nových vznikajúcich nedoplatkov, resp. pohľadávok a tým sa aktívne podieľať na naplnení rozpočtovaných príjmov v roku 2021. Tiež odporúčam kontrolovať hospodárenie, monitorovať a hodnotiť plnenie jednotlivých programov.

Cieľom vedenia Obce a jej víziou do budúca je okrem stabilizácie nutných spoločenských potrieb obyvateľov aj naštartovanie možného rozvoja v oblastiach, ktoré boli v minulosti podceňované ako sú napríklad odpadové hospodárstvo (potreba zavedenia lepšej separácie odpadu zo strany občanov, hľadať možnosti zavedenia najkomfortnejších podmienok na triedenie odpadu, informovanosť a vzdelávanie občanov v oblasti separácie, vybudovanie zberného dvora), sieť komunikácií (budovanie chodníkov, oprava miestnych komunikácií, oprava premostení), zelená infraštruktúra ale najmä naštartovanie procesu vybudovania chýbajúcej kanalizácie a dobudovania ČOV.

Pandémia v súvislosti s ochorením COVID-19 negatívne ovplyvnila finančnú situáciu v rozpočte obce na rok 2020. Ministerstvo financií SR a Vláda SR ako kompenzáciu ponúkli samosprávam bezúročné návratné finančné výpomoci. Obec Vištuk požiadala a aj prijala túto bezúročnú návratnú finančnú výpomoc vo výške 27 296,00 €, pričom splácať ju Obec Vištuk bude v štyroch splátkach a prvá splátka je splatná v roku 2024. V prípade nevyhnutnej potreby nie je vylúčená možnosť čerpania ďalších návratných zdrojov financovania.

Návrh rozpočtu Obce Vištuk na rok 2021 je zostavený v zmysle ust. § 10 ods. 7 zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy v znení neskorších predpisov zostavený ako **v y r o v n a n ý**, s celkovými rozpočtovanými príjmami a výdavkami vo výške **1 308 000,00 €**. Je dôležité disciplinovane pristupovať najmä k čerpaniu prostriedkov v zmysle jednotlivých programov, podprogramov a projektov dodržiavaním zásady hospodárnosti, aby sa v konečnom dôsledku dodržala koncepcia navrhovaného vyrovnaného rozpočtu.

3. ZÁVER – výroková časť

Na základe skutočností uvedených v stanovisku **odporúčam** Obecnému zastupiteľstvu vo Vištuku predložený Návrh rozpočtu Obce Vištuk na rok 2021 vrátane programov **schváliť** a návrh viacročného rozpočtu Obce Vištuk na roky 2022 - 2023 vrátane programov **zobrať na vedomie**.

Vo Vištuku, dňa 08.12.2020

Mgr. Renáta Fabiankovičová, v.r.
hlavná kontrolórka Obce Vištuk